

Íslenska í 9. bekk, kennari Samúel Örn Erlingsson

Móðurmálið gegnir veigamiklu hlutverki í allri menntun, lífi og starfi hvers einstaklings. Lestur er öflugasta tæki nemenda til að afla sér þekkingar. Tjáning í ræðu og riti forsenda virkrar þátttöku í samfélaginu. Tungumál er lykill nemenda að þekkingu og helsta tæki þeirra til að láta í ljós kunnáttu, skilning, tilfinningar og skoðanir. Gott vald á móðurmálinu er ein helsta forsenda náms. Bókmenntir og ljóð skipta miklu máli.

Öll kennsla í Grunnskólanum á Hellu byggir á grunnskólalögum og aðalnámskrá grunnskóla. Í greinahluta aðalnámskrár grunnskóla frá 2013 eru hæfniviðmið í íslensku sett fram í fjórum flokkum: Talað mál, hlustun og áhorf; lestur og bókmenntir; ritun og málfræði. Á blaðsíðum 101-105 í 19. kafla aðalnámskrár, sem fjallar um íslensku, má sjá töflu yfir þá hæfni sem hver nemandi skal búa yfir við lok 4. 7. og 10. bekkjar. Sjá:

http://brunnur.stjr.is/mrn/utgafuskra/utgafa.nsf/xsp/.ibmmodes/domino/OpenAttachment/mrn/utgafuskra/utgafa.nsf/7FC6618E765E116300257B2F003C2817/Attachment/grunnskoli_greinanamskrar_netutgafa_2013.pdf

Námsmarkmið:

Helstu **markmið** eru að nemendur:

- Þjálfist í mismunandi lestri. Geti lesið úr mismunandi gögnum og aflað sér heimilda á bókasafni og á Netinu.
- Rækti með sér virðingu fyrir móðurmálinu og skilji gildi íslenskrar tungu og bókmennta, sögulega og menningarlega.
- Geti tjáð hugmyndir og tilfinningar í ræðu og riti og rökstutt skoðanir sínar.
- Kunni að hlusta á bókmenntir og ljóð.
- Geti hlustað á aðra og borið virðingu fyrir verkum þeirra.
- Geti flutt laust og bundið mál skýrt og fallega, með réttum áherslum og þjálfist í ræðumennsku.
- Þjálfist í notkun orðabóka og annarra handbóka.
- Tileinki sér persónulega og skýra rithönd. Þekki flestar stafsetningar- og greinarmerkjareglur og geti byggt upp texta, leiðrétt og gengið frá honum skrifuðum eða tölvuunnum, þjálfist í að taka glósur, skrifa útdrætti, sögur og ljóð.
- Þekki mun hefðbundinna og óhefðbundinna ljóða og kannist við þekktustu ljóðskáld Íslendinga og nokkur verka þeirra. Þekki helstu hugtök ljóðagerðar, svo sem braglínu, stuðla, rím, endurtekningar, myndir, persónugervingar og líkingar.
- Þekki helstu hugtök í bókmenntafræði, svo sem aðalpersónur, aukapersónur, tíma, umhverfi og boðskap sögu. Lesi fornsögu og nútímasögur og vinni úr þeim verkefni.
- Kunni skil á helstu málfræðiatríðum. orðflokkum og beygingum.

Leiðir:

Í bókmenntum eru lesnar skáldsaga og fornsaga, auk kjörbóka. Verkefni tengd lesefninu eru unnin heima og í tímum.

Í málfræði er unnið með grunnatriði og lögð áhersla á að nemendur séu færir um að beygja fallorð og sagnorð.

Í málnotkun er lögð áhersla á að nemendur kynnist margbreytileika málsins og þjálfist í notkun orðtaka og málshátta og auki orðaforða og málskilning.

Í stafsetningu er lögð áhersla á þjálfun grundvallaratriða og því fylgt eftir að nemendur fái þjálfun með töluverðri skriftarvinnu.

Í ritun er lögð áhersla á að nemendur geti byggt upp sjálfstæða frásögn, sagt frá persónulega og hlutlægt frá atburðum, í styttra og lengra máli. Nemendur leiti upplýsinga á Netinu.

Nemendur eru þjálfaðir í töluðu máli, er áhersla á að nemendur lesi kjörbækur, kynnist bókmenntaverkum og fremstu höfundum.

Foreldrar eru hvattir til að örva börn sín til bóklesturs. Nemendur lesa upphátt fyrir foreldra 10-15 mínútur, 5 sinnum í viku, sem foreldrar kvitta fyrir á þar til gert lestrarspjald.

Námsefni: Skerpa 2, Málfinnur, Skrifinnur, upprifjunarhefti námsefni af vef ofl.. Ljóðspeglar, Ljóðstafir, smásögur, skáldsögur og Íslendingasögur, s.s. Laxdæla, Grafarþögn, Vetrarfrí ofl.

Mat: Unnið er í lotum. Nemendur skila öllum verkefnum í lok lotu og taka próf. Einkunn hverrar lotu er meðaltal verkefna og prófs. Að lokinni upprifjun er prófað úr námsefni alls vetrarins.

Námsmat er í samræmi við námsmatsstefnu Grunnskólanum á Hellu. Símat er notað til að fylgjast með stöðu nemenda. Metið er á þriggja vikna fresti. Metin eru: verkefni, vinna og vinnubrögð, ástundun og þekking. Námsmat birt í lok hverrar annar.

Einstaklingsnámskrá: Þegar nemandi víkur frá hefðbundnu námi er gerð sérstök námskrá fyrir hann, byggð á námsstöðu, mati og greiningum sérfræðinga.